

Derde predicatie over HC Zondag 38 van wijlen ds. W.C. Lamain

Zingen: Psalm 26 : 7 en 8

Psalm 122 : 1 en 2

Psalm 43 : 4

Psalm 65 : 3

Lezen: 12 artikelen des geloofs;

Openbaring 11

Vanmiddag vragen we uw aandacht voor de behandeling van de 38^e Zondag, het laatste gedeelte: *'ten andere, dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange.'*

Tot dusverre.

We hebben, geliefden, een- en andermaal stilgestaan bij het 4^e gebod, bij de sabbat. Daar is nog overgebleven het laatste gedeelte, waar we dan vanmiddag met de hulpe Gods iets over wensen te zeggen.

'Ten andere, dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late.' Dat gaat dus over de geestelijke zin en de geestelijke strekking van de door God ingestelde maar ook geheiligde sabbatdag. Oorspronkelijk was de sabbatdag als een gevolg van de schepping ons gegeven. Want: zes dagen zult gij arbeiden en op de zevende rusten, omdat God op de zevende dag van Zijn werken gerust heeft. Maar die sabbat is verzondigd. Die sabbat is er niet meer. De sabbat die we nu hebben, dat is niet meer de sabbat der schepping, maar dat is de sabbat uit genade. Die sabbatdag is nu verbonden, zoals ge weet, in Exodus 20 en Deuteronomium 5 als een gevolg, een vrucht van de verlossing, waar de verlossing uit Egypte van de kinderen Israëls een voorbeeld van was. Die mensen zijn na 400 jaar uit dat diensthuis van Egypte uitgeleid en verlost. Dat is gebeurd, geliefden, op grond van het bloed van het lam. Nu is dat Lam geslacht, Christus, van de grondlegging der wereld. We herdenken in deze tijd dat dat Lam Gods gekomen is om de zonde der wereld weg te nemen. We hebben er vanmorgen een klein stukje van gehoord bij vernieuwing, dat Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. Dus voordat ze Christus gewond hebben, heeft Zijn bloed al gestroomd, uit de poriën van Zijn lichaam geperst geworden onder de toorn Gods, onder de last van de zonde, onder de vloek van de wet en onder het oordeel der verdoemenis.

Nu is Christus op de eerste dag der week opgestaan en die dag is door Christus Zelf geheiligd. Want dezelfde dag heeft Christus Zich geopenbaard aan Zijn discipelen. Toen was Thomas er niet bij, zoals je weet. De tweede keer was het weer op de eerste dag der week, en toen was Thomas wel 'in de kerk'. Er was aan die man niets veranderd van binnen, hij was dezelfde arme man, gekweld en gekneld in de strikken van het ongeloof. Hij zakte zomaar in elkander, die arme man. Hij was zo gezet in zijn weg, dat hij tegen die andere discipelen zei: als ik niet zie in Zijn handen en in Zijn voeten het teken der nagelen, dan zal ik geenszins geloven. Maar Christus heeft die dag voor dat lieve kind geheiligd. Ook daarin, Hij sprak hem alleen maar aan. Wij hebben soms wel duizend woorden nodig, maar de Heere Jezus maar één woord. Hij zei: Thomas, kom nu maar, Ik geef je permissie, vrijheid om te doen wat je gezegd hebt tegen die andere mensen. Maar daar is niets van gekomen, mensen, nee. Het is voor die man sabbatdag geworden.

Sabbatdag is eigenlijk: rusten van alle onrust. Ons leven is vol van onrust en vol van beroering en vol van beroering; tenminste, als je tot Gods volk behoort. Als je tot dat volk behoort, dan loopt het elke dag vast bij je, dan wordt je elke dag ver-

moord. “Maar om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood; wij worden geacht als slachtschapen” (Ps. 44:23). Als God een mens bekeert, dan wordt de rust in de wereld hem opgezegd. Hij kan het hier niet meer vinden. Dan gaat God vervullen in het leven van een mens wat je leest bij de profeet Hosea: “Ik zal uw weg met doorrenen omtuinen en een heiningmuur rondom je maken en ik zal maken dat je je wegen niet meer zult vinden.”

Dan worden hier op de wereld – ik zal het maar eenvoudig noemen – voor een mens alle deuren dichtgedaan, alles. Een mens kan nergens meer terecht. Dat gaat zover, dat je zelfs bij de profeet Micha leest, dat eens mans huisgenoten zelfs zijn vijanden zullen zijn. We kunnen nergens meer terecht. Dat was ook de weg van Christus, Die gekomen is in de wereld om het vierde gebod volkomen te onderhouden. De Heere Jezus heeft op de sabbatdag gepreekt, wonderen gedaan, vele mensen genezen. Daar was er een die 18 jaar met de neus op de grond had gelopen, een dochter Abrahams, en die is op de dag des sabbats losgemaakt. Dat het vandaag ook nog eens gebeuren mocht... Want, we kunnen onszelf niet meer losmaken, dat is onmogelijk. Maar:

Het is God, Die Zijn volk vrij stelt,

En maakt dat het blijft ongekweld

Van 's doods geweld zeer krachtig. (Ps. 68:10, Datheen)

Dat is het wat God Zijn volk belooft. Waar dat volk, en alleen dát volk, en dat gaan we nog eens onderstrepen: waar alleen dát volk maar naar uitziet. Als je er niet naar uitziet, dan behoort je bij dat volk niet. Dan sta je er buiten, mensen. Wat zal het wezen voor een mens om er eeuwig buiten te zullen blijven. Wat zal dat zijn! Geboren in de zonde, geleefd in de zonde, ons vermaak in de zonde gehad en dan straks vallen in de handen van een levende God.

Dus, nu heeft Christus die sabbat geheiligd en gezegend als een gift uit het verbond der genade. Wat Christus gedaan heeft, dat heeft Hij gedaan voor Zijn Kerk, voor Zijn volk. Want, als God komt in je leven, als je in één gebod gezondigd hebt, dan sta je schuldig aan alle. Dan leren ze zich ook als sabbatschenders kennen. Ze komen nergens vrij van. Het is net als in een fuik waarin de paling gevangen wordt. Die fuik wordt dichtgedaan en die vissen kunnen er niet meer uit. Zo is het met een kind van God ook. Hij kan er niet meer uit. Nu kan een mens wel spartelen, hij kan jaren, jaren zelfs met Rebekka moeten zeggen: hoe ben ik dus. Jaren! Ja, soms aan het einde van het leven dat ze nog niet weten waar ze terecht zullen komen.

Dus, niet zo hoog van de toren blazen: ik ga naar de hemel toe! Nee, want als je genade hebt, mensen, dan moet je meer naar de hel als naar de hemel toe. Onthoud dat je leven lang ook maar: meer naar de hel als naar de hemel. Het is niet anders. Maar weet je wat het nu is, het onderscheid: als God je gevangen heeft in het net van het Evangelie, dan kan je in je leven nooit meer bij God vandaan blijven. Nooit meer, dat is onmogelijk. Op de bodem van hun hart, op de bodem van hun ziel is het: wanneer komt toch die dag, dat ik bij U zal wezen, en zien Uw aanschijn geprezen? Dat God het nog eens oploste, zij kunnen het niet doen, mensen. Dat is een onmogelijke zaak. Dan zeggen ze wel eens: Heere, zou ik nu zo mijn leven moeten eindigen? Zou er nu nooit, en nooit een oplossing voor mijn ziel kunnen komen?

Er is een volk op de wereld, laat ik het zomaar eens plat vanmiddag zeggen, aan de wereld hebben ze niks meer, aan hun eigen hebben ze ook niks meer, maar aan God de meeste tijd ook niet meer. Aan God ook niet meer... Zo gaan ze over de wereld. Want je moet gerust niet geloven, mensen, dat het met dansen en springen is. Nee, nee, dan zal je je zelf bedriegen voor de eeuwigheid, als je dat denkt. Maar:

Die hier bedrukt met tranen zaait,

Zal juichen als hij vruchten maait.

We hebben in onze tweede gemeente eens een man begraven, waar elk van geloofde dat hij naar de hemel ging en genade had, o ja. Je kon het op zijn gezicht zomaar lezen dat die man genade had. Soms lag er een glans op. En toen die man ging ster-

ven, zeiden zijn kinderen: vader, hoe is het? Hij zei: 'kinders, ik denk dat ik nog naar de hel moet.' Ze gingen naar een andere kamer, ze zeiden tegen elkander: als dat toch waar zou wezen, als vader er toch niet zal komen, wie zal er dan in de wereld toch ooit kunnen komen? Die man had zo vaak getuigd, en ik heb het ook wel eens uit zijn mond gehoord. Maar vijftien minuten voordat hij ging sterven, toen riep die man zijn kinderen terug en zei: 'kinderen, nu gaat de deur voor je vader nog open. Straks mag ik ook nog binnenkomen. Straks mag ik ook nog binnenkomen.' O, dat plekje op dat kerkhof 's middags, toen ik die man begraven heb, het was een hemel op aarde. O ja, wat kon ik toen met blijmoedigheid tegen Gods volk spreken, dat ik zei:

*Hoopt op den HEER', gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot. (Psalm 130:4)*

Dus, mijne hoorders, als God begonnen is, dan kun je het met je eigen ook nooit meer eens wezen. Het vlees begeert tegen de geest, en die staan zomaar tegenover elkander te vechten. Een leven lang is het een vechtpartij. Je weet, mensen, om te vechten moet je met z'n tweeën wezen. Een mens alleen kan niet vechten, maar dat volk is met z'n tweeën. Want die hebben een oude natuur en een nieuwe natuur. Die nieuwe natuur zondigt niet, maar die oude natuur wil niks als naar de hel toe. Dat gaat al maar tegen elkander in, bij dag en bij nacht. Vanzelf, die nieuwe mens ligt er meestentijds onder, en de oude mens erboven. Dat brengt zoveel ellende te weeg, geliefden, verbergingen van Gods aangezicht, in het donker moeten wandelen, een prooi van de duivel soms, dat de slaap van zijn ogen geweken is 's nachts, en dat hij zegt: 'o God, o God, help me toch', omdat Hij het alleen maar doen kan.

En nu dat volk, of ze het dat weten of niet weten, en beleven of niet beleven (dat wil zeggen: met bewustheid), maar de apostel zegt ervan dat hun leven in Christus verborgen is met God. Want in de wedergeboorte wordt dat oude leven afgesneden, ze krijgen een nieuw leven, en dat nieuwe leven heeft betrekking op God, op een God Die ze nog nooit gezien hebben. Want niemand heeft ooit God gezien, dat staat in de Bijbel. Maar: "de eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard" (Joh. 1:18).

Wat zouden nu de kenmerken, de eigenschappen wezen, laten we maar proberen om er wat van te zeggen met de hulpe Gods. Zodra een mens van dood levend wordt, dan wordt hij om God verlegen. Dan gaat hij naar God zuchten, en dat gaat hij naar God vluchten. Dan zoekt hij de verborgen plaatsen op waar hij zijn hart voor die God gaat uitstorten. Dan gaat hij tegen die God alles vertellen, alles. Want hij tegen zijn eigen man of vrouw of tegen kinderen, vrienden en bekenden nooit zou doen, maar aan die God gaat hij het vertellen:

'k Lei voor Uw oog mijn weg en handel bloot. (Psalm 119:13)

Dat volk wordt aan God gebonden, door de liefde die in hun hart is uitgestort door de Heilige Geest. Je zult misschien zeggen: dat geloof ik voor dat volk, maar voor mezelf? Voor mezelf... Waarom geloof je het voor jezelf niet? Och, dat zal ik je eens vertellen: ik voel mezelf zo liefdeloos en zo goddeloos, want als je eens wist, mensen, o, als je eens wist wat er allemaal te koop is en wat er allemaal omgaat... "De afgrond roept tot den afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten" (Ps. 42:8a). Ja, maar daar heb je het nu juist. Dat is nu juist het punt. Heb je wel eens ooit, ooit iemand van dat vrome en juichende christendom en van de huichelaars, heb je er wel ooit een horen klagen dat ze zo liefdeloos waren? Heb je het ooit gehoord? Nooit, want die zijn altijd tevreden met zichzelf. O, die hebben zoveel, het is net als bij de roomsen. Daar sterven mensen in de roomse kerk, die hebben volgens de priester zoveel goede werken gedaan, dat ze nog over hebben voor andere mensen, dat het nog aan andere mensen meegedeeld kan worden.

Maar hun leven, dat is allemaal verkeerd. Datheen zegt:

Gans verkeerd zijn, Heere', onze wegen. (Psalm 106:4)

Dat is nu elke avond en elke ochtend. Dan moeten ze maar zeggen: treed niet in het gericht met Uwen knecht, in gedachten, woorden, werken. Dat is het maar gedurig. Kohlbrugge schreef: mijn oude mens lag er onder toen de liefde Gods heerschappij in mijn hart had. Hij zei: toen lag het er onder, en toen kon die oude mens niks beginnen. Maar hij zei: zodra de liefde weer ging wijken, toen is hij weer op de troon gekomen. De apostel Paulus zegt: "Want wij die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden" (2Kor. 4:11). Dus dat is het leven van de kerke Gods.

Maar dat is tóch een leven wat in de oefening van de ziel op de voorgrond staat. Er staat hier: dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste. Dus, die sabbat der ruste die door Christus is verworven, verdiend, geschonken, die sabbat der ruste beheerst hun gehele leven. Dat volk komt onder de bediening van de waarheid. Nu zal God Zichzelf onder die bediening niet onbetuigd laten. Oplossen, dat is een andere zaak, mensen. Dat is wat anders... En: *bemoedigingen*, dat zijn geen *ontmoetingen*. Onthoud dat ook.

Het kan wezen dat je in de kerk komt, dat het eerste versje wat gezongen wordt, ons al breekt. En dat breekt dan bij een persoon, die naar de kerk ging en zei: o God, zal het nog wel eens ooit breken? Maar: de *kracht* van de waarheid en de *zoetigheid* van de waarheid, dan zijn twee dingen! Daar wordt een kapittel gelezen, dat gaat in de voorzienigheid Gods, in de voorzienigheid Gods! Je hebt niet zoveel nodig, maar je hebt maar wat nodig wat van God is, en dan heeft hij al gekerkt. Soms onder dat versje en soms onder dat gebedje, onder die voorafsprak. Die voorafsprak is soms net als soep vóór de maaltijd, werkelijk.

Aan de preek hebben ze soms niks en dat is ook weer gelukkig. O, dat is ook gelukkig... Te dien opzichte, mensen, als we wat krijgen, dan zijn we veel gevaarlijker als wanneer we niks krijgen. Je zult zeggen: man, wat praat je vanmiddag toch weer. Wat praat je toch? Wil je wel geloven, mensen, er zullen momenten in ons leven moeten zijn dat God Zichzelf eens komt te openbaren. Dat de Heere tot je ziel komt te spreken. Want als dat nooit zou gebeuren, ik was allang in mijn druk vergaan, zegt David.

Er zullen wel eens ogenblikken in het leven van dat volk zijn, dat geen leed het ooit uit hun geheugen zal wissen. O, ze kennen de berg Thabor nadat ze de berg Sinaï beklommen hebben. Want Thabor ligt niet vóór Sinaï, maar Thabor ligt áchter Sinaï. Daar is het zo goed, dat Petrus zegt: Heere, het is goed dat we hier zijn. Laat ons drie tabernakelen maken.

Maar toch, in de praktijk van ons leven, och, als we wat krijgen, mensen, dan liggen we zo open om door te vloeien en weer van God af te gaan. Dat we net als Aäron een gouden kalf gaan maken en dat we om dat gouden kalf gaan dansen. Weet je wat het dan is, mensen? Wat de Waarheid zegt: met de Geest begonnen en met het vlees eindigen. Maar in het gemis, in een levend gemis naar God, als een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo schreeuwt mijn ziel tot U, o God.

Dan moet je eens denken, mensen, als een ziel, statelijk of standelijk, dat ligt onderscheiden, maar de eigenschap is hetzelfde, als een mens nu statelijk en standelijk als een missend mens over de wereld mag lopen. De apostel zegt: Ik jaag ernaar of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben. En als we dan in het verborgene voor God liggen en met de Heere eens gaan praten, en dat de Heere almaar korter bij komt en jij almaar korter bij Hem komt... En eerst, och, zo hard, zo hard. Maar later wordt het zacht van binnen, dan gaan de tranen over de kaken rollen en dan zeggen ze: lieve God, zegt toch eens wat tegen mij. U hebt vroeger zovaak tegen mij gesproken, Gij hebt mij van mijn kindse dagen geleid en onderricht. Daar blijven tijden liggen die nooit uit je geheugen weggaan. O nee, mensen, die nóóit meer weggaan...

Daar zijn wegen en gangen waar ze God ontmoet hebben, en waar de Heere tot hun ziel gesproken heeft, waar Hij is afgedaald in hun hart, en waar ze op mochten staan, zó bemoedigd, dat ze gingen zingen: Dan zal ik steeds op ruimer baan. Dat dat volk blij in God is geworden, want blijdschap komt na veel smarten, voor alle oprechte harten. Als het dan in de kerk eens bevestigd wordt, als daar het stempel er eens opgezet wordt door de prediking van het Woord van God, dat is het wat dat volk er naar toedrijft. Hoe kan één alleen warm worden? Maar naar zulk een bediening, waar (de meerdere) Daniël de raadsels oplost en de knopen voor dat volk gaat ontbinden. Want de zaak is of het leven en hun gangen gegrond zijn in dat eeuwig onveranderlijk en alleen tot zaligheid leidend getuigenis. Daar gaat het over. Want dat volk heeft vaak zo'n strijd van binnen dat ze zeggen: het is niet in de Bijbel. Je toestand is niet in het Woord van God. En als je toestand niet in het Woord van God is, dan staat de mens er buiten. Calvijn zegt: Gods Woord sluit de mens erin of dat sluit de mens er uit. En als dat volk er eens ingesloten mag worden, o, wat komt er dan toch een verbinding aan die sabbatdag. Wat komt er dan een verbinding aan het Woord van God. Wat is er dan een blijdschap. We hebben vanmiddag gezongen:

Wat blijdschap smaakt mijn ziel,

Wanneer ik voor U kniel,

In 't huis dat Gij U hebt gesticht! (Ps. 26:8)

Weet je waar nu heel het leven van Gods volk in bestaat, mensen? In twee zaken, dat is: in behoefte en in begeerte. We hebben straks gezegd: dat volk is om God verlegen. Doe aan mij een teken ten goede, opdat mijn vijanden het zien mogen en ik verblijd ben als Gij mij geholpen zult hebben (n.a.v. Ps. 86:17). Behoeftedat de waarheid aan hun ziel toegepast mag worden. Ze zitten soms in de kerk en dan vallen ze er met hun ganse hart buiten. Soms denken ze: hoe is het mogelijk dat die man dat nu allemaal op de tafel brengt, dat allemaal hier open en bloot legt. Want daar ben ik vannacht mee bezig geweest. Daar heb ik van de week mee geworsteld. Wat in de binnenkamer geschiedt, zal op de daken gepredikt worden. Dat heeft God aan Zijn knechten beloofd.

Dan kan het wezen, mensen, dat je zo, als het ware je pakken kwijtraakt onder dat Woord. De Heere zegt dat de waarheid ze zal vrijmaken. Als Hij je zó vrijmaakt, dan ben je waarlijk vrij. Maar de vrijmaking van de Waarheid, dat is de *standelijke* vrijmaking. De vrijmaking van de Zoon dat is de *statelijke* vrijmaking. Maar als het nu een standelijke vrijmaking is, zou daar gebrek in wezen? Zou daar gemis in wezen? Nee, want al wat van God komt, is vol. Dat is vol. Al zou de Heere ze op dat ogenblik wegnemen, dan zou het kunnen. Dan zou het kunnen, omdat hun hart vervuld is met heilbespiegelingen, ik zal het schoonste lied van ene Koning zingen.

Maar die kerk gaat uit. Ja, die kerk gaat uit. Soms komt de vijand ze al tegemoet eer dat ze de deur uitgaan. Want de duivel is overal bij. En dat is een mensenmoordenaar van de beginne. Onthoud dat maar, een leugenaar en een mensenmoordenaar van den beginne. Dan zegt die duivel: nu heb je zo gemakkelijk een Psalm gezongen vanmiddag en je hebt zo gemakkelijk onder die waarheid gezeten, maar wat is er nu gebeurd? Nu ga je niet alleen met hetzelfde gemis wat je had de kerk uit, maar je bent nog ellendiger als toen je er in kwam. Nog ellendiger... Weet je wat de zaak is, mensen? Dat is, omdat God de Heilige Geest de Waarheid aan hun hart niet heeft toegepast. Ze hebben wel een opening in de Waarheid gekregen, maar de toepassing van de Heilige Geest hebben ze gemist. Natuurlijk, er zijn stemmen van binnen die zeggen: man, het is allemaal niets met je. Straks kom je bedrogen uit als de dood komt. Dan zul je horen dat verschrikkelijke woord: Gaat weg, want Ik heb je nooit gekend. Maar, en dan kom ik weer terug bij wat ik begonnen ben te zeggen vanmiddag, als het van God is in je hart en leven, dan gaat het nooit meer over. Dan kan het nooit meer van je weggaan. Maar dan blijft het, dan zal zelfs op je sterfbed het zijn: Hoopt op den Heere. Dan zal het zelfs op je sterfbed nog een uitzien zijn dat God de deur nog eens zal openen.

Boston zegt in een van zijn preken dat er een volk in Gods Kerk is, dat zal met de schrik in de hemel vallen. Met de schrik in de hemel vallen... Het is een weldaad als je krijgt wat Jakob kreeg: "Op Uw zaligheid wacht ik, HEERE." Het is een weldaad als je krijgt wat David kreeg: Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld. Het is een weldaad als je met Paulus mag zeggen: ik heb de goede strijd gestreden, ik heb het geloof behouden. En voort is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag mij geven zal. En dan zegt hij: en niet alleen mij, maar ook ál degenen die Zijn verschijning hebben liefgehad. Dus hij pakt de ganse Kerk erbij, de bekommerde, de kleinste in de genade die Zijn verschijning hebben liefgehad. Die wel eens op het land, langs de straat, dat ze geen mens meer zagen, en dat ze zeiden: O God, komt toch eens. O God, kom toch eens.

Behoeftte en begeerte. Want dat volk heeft een strijd, geliefden, een zware en een bange strijd. Dat volk komt in zoveel verwickelingen in hun leven. In hen is geen kracht tegen die grote menigte. Ze moeten het altijd maar weer verspelen, altijd maar verspelen. Maar wat is nu de begeerte van hun hart? Dat is niet anders als om heilig voor God te leven. De begeerte van hun hart is niet anders dan om het Beeld Gods gelijkvormig te worden. De begeerte van hun hart is dat ze aller zonden vijand en dat ze de gerechtigheid zullen najagen. De begeerte van hun hart is dat Gods Geest in hun hart mag werken. Dus niet één dag, zondags, maar alle dagen des levens.

Zeven dagen sabbatdag. Vele mensen zijn blij als het zondagavond is. Dan zeggen ze: gelukkig, dan kan ik morgen toch weer in de auto springen, dan kan ik toch weer naar de fabriek toe en kan ik mijn werk gaan doen. Want ze zijn het zo zat op zondag, de ene ligt in een stoel te slapen en de ander gaat naar zijn bed toe en een derde weet van verveling niet wat hij doen moet. Zo gaat het met de mens. Maar als het hier hun leven geworden is dat God aan Zijn eer komt, en dat je ziel gered, verlost en gezaligd zal worden, dan zal dat eeuwig je leven in de hemel wezen.

Zeven dagen sabbatdag, dat is de geestelijke zijde van de sabbatdag. Natuurlijk, dat volk is net als een ander mens: Hoe kleeft mijn ziel aan het stof, maar, daar ligt ook onder: Ai, zie mijn nood. Dan zeggen ze: O God, verlos mij toch eens van al die ballast. Ze gaan aan de Heere Jezus wel eens vragen of Hij bij vernieuwing die tempel van binnen nog eens komt te reinigen, met al die kopers en verkopers en dat Hij de banken van de wisselaars eens om zal keren en dat Hij de duivel zal laten wegvlieden en dat ze in het vrije van het welbehagen Gods terecht mogen komen. Dat is de begeerte van het hart van dat volk. Daar gaat hun ziel naar uit bij dagen en bij nachten. "U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren."

Als die man hier zegt dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, viere (dat staat er eigenlijk in de grondtaal) en de Heere in mij werke laten, dan zou je zeggen: die man gaat de remonstrantse kant op. Maar het is geen remonstrant, hoor, nee. Het is zuiver gereformeerd, want de zonde bant Gods Geest weg en de zonde verhindert dat God door Zijn Geest in ons zal werken. Hoe verder dat volk bij God vandaan is, hoe minder ze van God krijgen en hoe minder ze van de Heere genieten. Daarom is het gelukkig, geliefden, wanneer al die ezels eens onderaan de berg blijven staan. Een voorrecht als die Samaritaanse vrouw haar watervat eens verlaten mag, mag laten staan en dat ze zo naar de stad mag gaan. Een voorrecht wanneer dat volk verwaardigd mag worden om eens opgetrokken te worden met Paulus in de derde hemel. En dan zegt Paulus: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods" (Kol. 3:1).

Het is een voorrecht om nog eens te mogen rusten, dat alles eens aan banden gelegd mag worden. Want, dan wordt hier in dit leven de eeuwig sabbat aangevangen.

Gods volk zal geen vreemd God ontmoeten, en dat volk zal geen onbekende zaligheid deelachtig worden en ontvangen. Zij hebben hier in dit leven de eerstelingen ervan, de eerstelingen mogen proeven en smaken. Ze weten hoe het in de hemel is. En hoe zal het in de hemel wezen? Daar zullen ze eeuwig Gods lof vertellen. Daar zullen ze eeuwig Gods deugden roemen. Daar zullen ze verlost zijn van henzelf. Daar zullen ze eeuwig rusten van al hun onrust en van hun boze werken. Een weldaad, mensen, als de zon in ons leven en in ons hart eens zo helder gaat schijnen, dat we er eens dóór mogen zien, en dat we er eens in mogen blikken en dat onze ziel mag instemmen met wat we samen nu zingen uit Psalm 43 (vers 4):

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
tot God, mijn God, de Bron van vreugd.
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Tot roem van Zijne goedheid paren.
Die na kortstondig ongeneugt
Mij eindeloos verheugt.*

Het 4^e vers van Psalm 43.

Dus, geliefden, zoals we daar gezongen hebben: Die na kortstondig ongeneugt, mij eindeloos verheugt. Nu kent Gods lieve volk tijden, mensen, dat ze denken dat er nooit een einde aan komen zal. Daar zijn tijden voor dat volk dat ze zeggen: o God, zijt Gij mij vergeten? Zult Gij mijn lot U niet meer, nooit meer aantrekken? Zult Gij nooit eens terugkomen? Zult Gij mij blijven vergeten? Waarom staat Gij van verre? Waarom verbergt Gij Uw aangezicht? Het kan weken, het kan maanden, het kan jaren duren, mensen. En dan wordt dat volk wel onderhouden, maar ze missen de gemeenschap. Hoe meer dat ze de gemeenschap missen van binnen, hoe meer dat de duivel en de zonde ze maar tergen, maar benauwen, vervolgen en in de ellende brengen. En hoe meer dat dat volk in de klauwen van het ongeloof terechtkomt, en dat ze bijna geen houvast meer aan God hebben.

Och, je moet maar eens denken, mensen, aan Simson. Hij had zijn persoonlijke genade verzondigd, hij had ook zijn ambtelijke bediening verzondigd in de schoot van Delila. En toen ze ten einde riep: de Filistijnen over u, toen hebben ze zijn haren afgesneden, dat was zijn kracht. En ze hebben ook zijn ogen uitgestoken en in het gevangenhuis gebracht. Dan zou je zeggen: kan dat een kind van God wezen? Kan dat nog een kind van God wezen? In de gevangenis terechtkomen? Ja.

De laatste dag heeft God hem nog weer bezocht. Want die liefde Gods kon de scheiding van dat kind niet langer meer dragen. Toen heeft God hem nog een gebedje gegeven. Ja, een gebedje. Ik zei tegen een man in Rotterdam, toen preekte ik daar in een zaaltje daar buiten Rotterdam ergens vroeger, en daar zat zo'n oude bekeerde man bij dat lessenaartje. Hij is al lang in de hemel nu, maar gisteravond heb ik er nog over zitten denken. Toen ging het over Simson en bij die man liepen de tranen zomaar over zijn gezicht. En toen ik klaar was, zei ik tegen die man: zijn jouw ogen er ook uit? Hij zei: 'neen, mijn ogen heb ik nog, maar ik zie alles verkeerd. Ik zie niet meer recht de wereld in.'

Het kan zover wegzakken, mensen. "Zou God Zijn genâ vergeten, en nooit meer van ontferming weten?" Zou ik zo weg moeten sterven? Zal ik zo met de nachtschuit wegmoeten? Dat, als ze zullen zeggen tegen me: wat moet er op dat kaartje staan, op je doodsbericht? Zet er maar niets op dan dat God recht gedaan heeft. Zet dat er maar op.

Nu krijgt Gods volk hun ogen hier niet meer terug, hoor. Maar hun haar krijgen ze nog terug, die lokken gaan weer groeien. En dan zegt die man, en dat is ook zo lief. O ja mensen, en dat kun je voor geen miljoen dollars kopen, nergens, dat moet je goed begrijpen. Dat kun je voor geen miljoen dollars kopen wat die man tegen de Heere gezegd heeft. Hij zei: geef me nog eenmaal, nog eenmaal de kracht terug die ik gehad heb... Hij vroeg het niet voor tien keer, hoor, niet voor vijf keer, nee. Maar dat

God nog eens één keer, één keer... Och ja mensen, die laagte waar God Zijn volk brengt en wat die dierbare Borg voor dat volk verworven heeft. Want Hij is met Zijn aangezicht op de aarde gevallen, daar heb je het. Van zichzelf niets, geliefden, maar uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hij heeft dat verworven. Als ze dan in die toestand mogen komen, weet je wat ze dan zeggen? Dan zeggen ze: Heere, als ik nu nog *dieper* kon zinken, als ik nog eens *dieper* kon zakken...

*Hoe groot, hoe vreeslijk zijt G' alom,
Uit Uw verheven heiligdom,
Aanbidd'lijk Opperwezen!*

En dan gaan ze hun eigen leven haten, maar ze gaan God boven alles beminnen. God boven alles liefhebben. Och: Die, na kortstondig ongeneugt. Soms hebben ze gedacht dat er nooit een einde aan komen zou. Maar:

*Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.*

Dan zal er straks geen zonde hen meer verdrieten, geen vijand zal ze meer benauwen, geen leed zal hun ziel meer smarten. Och geliefden, we hebben hier zoveel nodig om bij God te blijven, ja, om bij God te blijven. Er zal straks een ogenblikje komen, dat Gods volk zal zeggen: Heere, U hebt het nooit verkeerd gedaan, nooit! Hier is het een harde zaak om dat te zeggen, o ja. Als ik denk aan die ouders die dat kind een paar jaar geleden daar aan die weg verloren zijn, en nu daar weer zitten bij die jongen in die ernstige toestand. Och, dan komt er wat kijken, mensen, dan komt er wat kijken...

We hebben van de week om half twaalf 's nachts daar nog een gebedje gedaan in dat huis met die ouders of God die jongen nog wil sparen en nog niet weg wil nemen. Maar we weten niet wat God doen zal, maar als dat eens wezen mocht... Ja, en als een mens dan maar kon zeggen: mijn kind heeft in zijn leven sabbatdag gehad, die heeft gerust van zijn boze werken, die heeft in zijn leven vermaak in God gehad. Maar als je dat nooit hebt kunnen vinden, en dan: "Dewijl Ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt (..) en hebt al Mijn raad verworpen, en Mijn bestraffing niet gewild, zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen; Ik zal spotten wanneer uw vreze komt" (Spr. 1:24-25). En om dan aan de kant van God te vallen, mensen, jezelf afvallen en aan de kant van God terecht te komen. Gelukkig dat straks in de hemel geen vlees en bloed meer is. Daar zijn ze als de engelen Gods.

*'k Zal met mijn ganse hart Uw eer
Vermelden, Heer',
U dank bewijzen.*

Daar zal die pijn niet meer wezen, mensen, die we hier hebben gehad, dat je soms wel eens ineenkromp vanwege je ingewanden, dat je dacht aan je geslacht: zomaar naar de hel, zomaar naar de hel.. Want, je moet rekenen, mensen, het wordt hier in het leven openbaar, het wordt hier openbaar. En als het hier niet openbaar wordt, dan is er geen verwachting. Dan is er géén verwachting... Het zal niet wezen, mensen, je vlees aan de wereld en je benen aan God geven. Dat zal niet wezen, nee, nee! Is in je leven de eeuwige sabbat wel eens aangevangen hier? Heb je wel eens in de kerk gezeten, dat je dacht: ik wou dat die kerk maar niet uitging? Heb je er wel eens ingezeten, dat je zei: O God, het is goed en zoet hier? Wat is het goed en zoet. Dat je hier met dat volk neergezeten hebt, mócht zitten onder dat liefelijke geklank. Velen zijn er nu al boven die we gekend hebben, die de palmtakken van de overwinning in hun handen hebben, met lange, witte klederen. Geen korte rokjes hoor, nee, nee, maar lange, witte klederen. Weet je waarom ze zo lang zijn? Weet je dat? Omdat God in de hemel van Zijn volk alles bedekt. Er komt nooit iets meer naar voren wat hen hier bedroefd heeft en wat hen hier gesmart heeft. Lange, witte klederen, die wit gemaakt zijn in het bloed des Lams.

Als hun hart er eens een weinigje mee vervuld mag wezen, dan zouden ze zeggen: Heere, al was het dan vandaag, dat het geen maandag meer worden moet, geen

maandag meer worden moet... En dat ik voor eeuwig verlost zal wezen, voor *eeuwig* verlost zal wezen, en dat ik de wens van mijn hart zal verkrijgen. En wat is die wens? Dat ik al de eer, al de aanbidding en al de dankzegging aan die God zal toebrengen met een *volkomen* hart. Want och, hier krioelt er zoveel van binnen, mensen, dat zei: nee, nee, nee. En dat maar gedurig in vijandschap tegen God staat, en dat het leven Gods in mijn ziel roofst. Roofst, hoor! En zelf de oorzaak ervan. Zelf de oorzaak... Want als het recht ligt, mensen, wordt hij zelf van alles de oorzaak. Dan heeft zijn vrouw, de man en de kinderen het niet gedaan, maar dan heeft hij het gedaan. Dan heeft *hij* het gedaan. En als ik het gedaan heb, mensen, och, daar staat in die lieve Catechismus: 'Wil ons, armen zondaren, al onze misdaden, en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt,' vergeven in dat bloed des eeuwigen Testaments.

En wat de toekomst voor dat volk van God is, wat de toekomst is?

*Gelijk een duif door 't zilverwit,
En 't goud, dat op haar veed'ren zit,
Bij 't licht der zonnestrallen.*

En om dan met haar schoonheid straks te pralen, tot lof van die God. En dan met al die gekochten en verlostten... O, wat zal het toch wezen, mensen! Wat zal het toch eenmaal, eenmaal wezen... Het kan misschien wel duizend jaren duren eer dat we elkander zien, bij wijze van spreken. Maar straks zullen ze daar in een hoek en een kant van de hemel zijn, daar zullen ze bij elkander zitten om over de wegen Gods te praten. Dan zal alles met elkander verhandeld worden. God zal Zelf hun tempel wezen, dat weet ik. En het gaat niet over een mens, maar och:

*Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's HEEREN wegen.*

En als dan de een tegen de ander zal zeggen: o man, o vrouw, wat een eeuwig wonder dat ik er mocht komen, dat *ik* er mocht komen; dan zal die ander zeggen: o, bij jou was het niet zo erg als bij mij, nee. Maar dan zal de ander zeggen: o man, als je het eens wist. Want: "Dezen zijn het die uit de *grote* verdrukking komen", geen kleine, maar uit de grote verdrukking. "En zij hebben hun lange klederen gewassen en wit gemaakt", niet in hun tranen, want die moeten ook nog verzoend worden, maar "in het bloed des Lams."

Och, en dan van de strijdende kerk in de triomferende kerk, waar we nooit meer achter onze rug zullen moeten kijken, waar we nooit meer zullen moeten bidden:

*Wil mij voor struikelen bevrijden,
En ga mij met Uw heillicht voor.*

Want God zal hun eeuwig Licht wezen. Het is tijd, we moeten gaan eindigen, mensen. Och, was er maar eens geen tijd meer. Maar die tijd komt, dat er geen tijd meer zijn zal. Straks gaat de kerk in en die kerk gaat straks nooit meer uit, nooit meer. En dan blijft die duivel er buiten, dan blijft de zonde er buiten, dan blijft de wereld er buiten, dan zal ik van mijn eigen vlees en bloed verlost zijn, en dan zal God zijn alles en dat in allen.

Jong en oud, och, zoekt toch de Heere terwijl Hij te vinden is. Buig je knieën, vraag of God je bekeren wil, of Hij je vijandschap tegen God breken wil, en je lust wil geven om in Zijn wegen te wandelen. Je mag gerust zeggen tegen de Heere: ik heb er heel geen zin in. Je mag het gerust zeggen, vertel het Hem maar, want God weet het wel. Zegt het maar hoe ellendig het is: Ik wil de wereld dienen, ik wil de zonde dienen, ik wil naar de hel toe. Maar, o God, verhinder het toch, o God, verhinder het. Och, dat ik nog voor U leerde buigen en dat in U mijn blijdschap en zaligheid voor tijd en eeuwigheid mag vinden.

En bedrukte zielen in mijn midden, och, dat vanmiddag door de waarheid, door de Waarheid, de hoop verlevendigd, het geloof versterkt en de liefde verwakkerd en dat we opgebouwd mogen worden in de kennis en in de genade van de Heere Jezus

Christus, Die de sabbat geheiligd heeft en Die eenmaal de sabbat verheerlijken zal tot in aller eeuwen eeuwigheid. Amen.

Gebed

Slotzang: Het 3^e van Psalm 65

*Daar zal ons 't goede van Uw woning
Verzaden, reis op reis,
En 't heilig deel, o grote Koning,
Van Uw geducht paleis.
Gij, Gij zult vreselijke dingen
Ons, in gerechtigheid,
Doen horen, en ons blij doen zingen
Van 't heil, voor ons bereid.*

Zegenoplegging